

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка Факультет української філології та журналістики
Кафедра журналістики

Силабус
навчальної дисципліни
«Теорія масової комунікації та інформації»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ТЕОРІЯ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЇ Мова викладання – українська.
Викладачі	Почапська Оксана Іванівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики
Профайл викладача	Почапська Оксана Іванівна – Кафедра журналістики (kpnpu.edu.ua)
E-mail	rochapska.oksana@kpnpu.edu.ua
Консультації	середа 15.00–16.00 / 15.30–16.30 Місце проведення консультацій – 120 аудиторія (центральний корпус), платформи MOODLE, ZOOM.

2. Анотація до курсу

«Теорія масової комунікації та інформації» — це дисципліна, яка покликана сформувати розуміння природи масової комунікації, принципи створення інформації, що є базовою складовою у професійній діяльності майбутнього журналіста. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теорія масової комунікації та інформації» є сутність масової комунікації в умовах функціонування інформаційного суспільства, інформаційні потоки й інформаційний простір України в контексті світових інформаційних потоків.

3. Мета і завдання курсу

Мета дисципліни – сформувати у студентів систему знань і практичних навичок щодо аналізу теоретичних і практичних аспектів функціонування масової комунікації та інформації в сучасному інформаційному суспільстві; розвинути практичні навички щодо аналізу й створення масовоінформаційних продуктів.

Загальнотеоретичні завдання: розширити знання здобувачів вищої освіти в галузі масової комунікації й інформації; сформувати розуміння залежності масовоінформаційних потоків від соціально-політичної й економічної ситуації в Україні та світі; навчити аналізувати масово-інформаційну діяльність, осмислювати ефективність журналістської творчості, закономірності функціонування інформації в суспільстві.

Практичні:

- вивчення підходів до становлення і розвитку комунікації й комунікативних технологій;
- вивчення особливостей функціонування інформації в сучасному суспільстві;
- аналіз законів і підзаконних актів України, які регулюють функціонування інформації та журналістську діяльність на території України;
- аналізувати аудиторію медій;
- досліджувати особливості, типи й види інформаційних процесів;
- аналізувати журналістські матеріали;
- розрізняти типи інформації (факти / оцінки / судження).

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі

та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.
ЗК 05	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК 07	Здатність працювати в команді
ЗК 18	Здатність розуміти особливості й наслідки впливу комунікаційних технологій на аудиторію

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
СК 02	Здатність формувати інформаційний контент
СК 05	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
СК 12	Здатність створювати власний медійний текст / медійний продукт на основі етичних і правових норм із врахуванням інформаційних потреб і запитів цільової аудиторії
СК 14	Здатність до самопрезентації та самоіміджування

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний, заочний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій (Google Meet, Zoom, BigBlueButton).

5. Результати навчання

ПРН 02	Застосування знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції
ПРН 04	Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність
ПРН 08	Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування цих знань
ПРН 13	Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-наукова програма	Журналістика галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 Журналістика
Рік навчання / рік викладання	Другий
Семестр вивчення	Третій
ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	48
Лекційні заняття	26
Практичні заняття	22
Самостійна та індивідуальна робота	72

Форма підсумкового контролю	Екзамен
-----------------------------	---------

7. Пререквізити і кореквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: Вступ до спеціальності, Інформаційні технології в медіагалузі.

Кореквізити курсу. Паралельно із дисципліною «Теорія масової комунікації та інформації» вивчаються дисципліни «Аналітичні жанри» і «Газетно-журнальне виробництво», які допоможуть підійти комплексно до формування розуміння масово-інформаційних й комунікаційних потоків, а також допоможуть набутти компетенцій практичного застосування теорій, напрацьованих науковцями в галузях масової комунікації й масової інформації.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE та платформ для відеозв'язку ZOOM, Google Meet, BigBlueButton.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpmu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі вищої освіти поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем вищої освіти питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі вищої освіти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі першого рівня можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри журналістики та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі першого рівня будуть ставити викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними практико-орієнтованими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	зокрема				
лк		пз	лаб.	інд.	с.р.	
Тема 1. Вступ. Поняття масової комунікації.	12	2	2	-	2	6
Тема 2. Форми, формати, види, фактори масової комунікації.	14	4	2	-	2	6
Тема 3. Маси в контексті теорії масової комунікації.	12	2	2	-	2	6
Тема 4. Масова інформація. Загальні властивості інформації, її вимірювання і оцінювання.	12	2	2	-	2	6
Тема 5. Види і потоки масової інформації в суспільстві. Теорії інформації.	14	2	4	-	2	6
Тема 6. Інформатизація соціальної сфери суспільства.	14	4	2	-	2	6
Тема 7. Інформаційна інфраструктура. Потоки інформації.	10	2	2	-	2	4
Тема 8. Ефекти в масовій комунікації.	10	2	2	-	2	4
Тема 9. Історія науки про масову комунікацію й інформацію. Становлення і розвиток вітчизняної наукової школи масової комунікації.	12	4	2	-	2	4
Тема 10. Напрями і методи дослідження масової комунікації.	10	2	2	-	2	4
Разом годин	120	26	22	-	20	52

11. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються студентам:

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Екзамен
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	
20 балів	20 балів	20 балів	
			40 балів

Поточний контроль (20 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота (20 балів)

Самостійна робота здобувача вищої освіти із дисципліни «Теорія масової комунікації та інформації» полягає у виконанні індивідуального наскрізного проекту «Світові інформаційні потоки і Україна».

При оцінці самостійної роботи враховуються такі критерії:

- Повнота зібраної інформації (0-5 балів)
- Розкриття теми (0-5 балів)
- Формулювання проблеми (0-5 балів)
- Структурування (0-5 балів)

Максимальна оцінка – 20 балів.

Самостійна робота 20 балів	«задовільно»	11-13
	«добре»	14-18
	«відмінно»	19-20

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 20 балів	«задовільно»	11-13
	«добре»	14-18
	«відмінно»	19-20

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони отримують допуск після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. При складанні екзамену здобувачі вищої освіти повинні набрати бал не менше 24 від загальної кількості (40), що складе 60% від загального вагового балу.

Здобувачам вищої освіти, які не отримали екзамену, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Основна література

1. Джинчарадзе Н. Інформаційна культура. К., 1999. 148 с.
2. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 244 с.
3. Карпенко В.Є. Проблеми штучного інтелекту в сучасній філософії [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-11661.html>
4. Марутян Р. Інформаційні ресурси: нові підходи до визначення поняття. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/31670/10-Marutyan.pdf?sequence=3>
5. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навчальний посібник. К., 2010. 258 с.
6. Інформаційне суспільство [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=90&language=uk>
7. Sheppard, Rob. National Geographic Photography: Field Guide Digital. New York, 2003
8. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. Л.: ПАІС, 2004. 416 с.
9. Косюк О. Теорія масової комунікації. Луцьк, 2012. 384 с.
10. Різун В.В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 “журналістика та інформація”. К., 2008. 260 с.
11. Квіт С. Масові комунікації. Підручник. К., 2008. 206 с.